

LIETUVIŲ KALBOS (GIMTOSIOS) (ŽODŽIU) PAGRINDINIO UGDYMO PASIEKIMŲ PATIKRINIMAS

Lietuvių kalbos (gimtosios) pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (žodžiu) (toliau – pasiekimų patikrinimas) vykdymo instrukcija parengta vadovaujantis Lietuvių gimtosios kalbos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-55, ir Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-2558.

Pasiekimų patikrinimas vykdomas vasario 10–balandžio 25 dienomis ugdymo proceso metu.

Pasiekimų patikrinimas organizuojamas mokyklos nustatyta tvarka:

- a) skiriant kelias dienas,
- b) lietuvių kalbos pamokų metu,
- c) renginių ar renginių ir pamokų metu.

Pasiekimų patikrinimo datas nustato mokyklos vadovas savo įsakymu.

Iki sausio 20 d. pasiekimų patikrinimo žodžiu temų potemes skelbia Nacionalinis egzaminų centras sistemoje KELTAS ir NEC tinklalapyje adresu www.nec.lt.

Nuo sausio 20 d. iki vasario 5 d. mokinys ar buvęs mokinys:

- a) pasirenka kalbėjimo potemę iš Nacionalinio egzaminų centro skelbiamų,
- b) arba suformuluoja padedamas mokytojo.

Iki vasario 10 d. mokyklos vadovas mokinių ir buvusių mokinių pasirinktas temas ir potemes patvirtina savo įsakymu.

Ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki pasiekimų patikrinimo pradžios pasiekimams vertinti mokyklos vadovas savo įsakymu sudaro ne mažiau kaip vieną vertinimo komisiją, susidedančią iš pirmininko ir ne mažiau kaip dviejų vertintojų: mokinį ar buvusį mokinį mokančio mokytojo ir kito lietuvių kalbos mokytojo. Vertinimo komisijų ir vertintojų skaičių nustato mokyklos vadovas.

Asmuo, atsakingas už sistemą KELTAS, iki vasario 10 d. (ar vėliau pagal poreikį) išspausdina kalbėjimo vertinimo instrukciją, vertinimo lapą (-us), vykdymo ir vertinimo protokolą ir perduoda vertinimo komisijos pirmininkui.

Vertinimo komisijos nariai prieš pradėdami vertinti pasirašytinai susipažįsta su pasiekimų patikrinimo vykdymo ir vertinimo instrukcijomis.

Pasiekimų patikrinimo laikotarpiu (vasario 10 d. – balandžio 25 d.) vertinami mokinio ar buvusio mokinio pasiekimai trimis etapais:

- 1) medžiagos rinkimo ir viešosios kalbos planavimo,
- 2) viešosios kalbos kūrimo,
- 3) viešosios kalbos sakymo.

Mokinį ar buvusį mokinį mokantis mokytojas stebi ir vertina mokinio ar buvusio mokinio pasiekimus planuojant ir kuriant viešąją kalbą.

Viešosios kalbos sakymo vertinimą atlieka ne mažiau kaip du vertinimo komisijos nariai, iš jų vienas mokinį ar buvusį mokinį mokantis mokytojas. Mokinui ar buvusiam mokinui baigus kalbėti, jį mokantis mokytojas gali užduoti klausimų arba trumpai diskutuoti. Mokinio ar buvusio mokinio kalbėjimą vertina kitas vertintojas.

Viešajam kalbėjimui vykdyti skiriama atskira patalpa. Mokyklos vadovo įsakymu paskirtas asmuo (-ys) dieną prieš viešąjį kalbėjimą parengia ir ne vėliau kaip prieš valandą patikrina patalpą ir priemones (kompiuterį, multimediją ir pan.), kuriomis naudosis mokiniai ir buvę mokiniai. Pasiekimų patikrinimui skirtą dieną iki viešojo kalbėjimo pradžios mokiniai ir buvę mokiniai pasiekimų patikrinimo patalpoje pasirengia reikalingas priemones (skaidres, plakatus ir pan.).

Prie pasiekimų patikrinimo patalpos pakabinamas mokinių ir buvusių mokinių sąrašas, kuriame nurodomas laikas, kada mokinys ar buvęs mokinys viešai kalbės. Pasiekimų patikrinimo patalpoje dirba viena vertinimo komisija.

Mokiniui ar buvusiam mokiniui viešai kalbėti skiriamos 5–7 minutės. Kalbėdamas mokinys, be minėtų priemonių, gali naudotis ir savo sukurtu bei atsineštu planu.

Patikrinime dalyvaujantis mokinys ar buvęs mokinys gali klausytis kitų atsakinėjančių mokinių ir buvusių mokinių. Jei viešojo kalbėjimo atsiskaitymas vyksta lietuvių kalbos pamokų metu, kalbančio mokinio ar buvusio mokinio klausosi kiti mokiniai ir buvę mokiniai.

Mokinių ir buvusių mokinių pasiekimai vertinami pagal vertinimo instrukciją.

Kiekvienai viešojo kalbėjimo mokinių ir buvusių mokinių grupei ar mokiniui ar buvusiam mokiniui skiriamas atskiras kalbėjimo vertinimo lapas, kurį vertintojai užpildo pasibaigus pasiekimų patikrinimo daliai žodžiu (medžiagos rinkimo ir viešosios kalbos planavimo, viešosios kalbos kūrimo ir viešosios kalbos sakymo).

Baigus pasiekimų patikrinimo vertinimą vertinimo komisijos pirmininkas vykdymo ir vertinimo protokole įrašo mokinio ar buvusio mokinio surinktų taškų sumą. Vertinimo komisijos pirmininkas vykdymo ir vertinimo protokolą perduoda saugoti mokyklos vadovui iki pasiekimų patikrinimo dalies raštu dienos.

Pavėlavęs į viešąjį kalbėjimą mokinys ar buvęs mokinys atsakinėja, esant galimybei, po paskutinio pagal sąrašą mokinio ar buvusio mokinio.

Jeigu mokinys ar buvęs mokinys neateina jam skirtu laiku arba nėra galimybės atsakinėti po paskutinio pagal sąrašą mokinio ar buvusio mokinio, mokyklos vadovo įsakymu jam skiriamas kitas viešosios kalbos sakymo laikas.

Jei viešasis kalbėjimas organizuojamas vieną ar kelias dienas, vertinimo komisija kas 2 valandas daro pertrauką.